

3. Інтернет-аптеки: світовий та вітчизняний досвід. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/417705> (дата звернення: 20.05.2022).

4. Правові особливості дистанційної торгівлі лікарськими засобами: перспективи реалізації положень закону. Електронний ресурс. Режим доступу: <https://www.apteka.ua/article/570091> (дата звернення: 18.05.2022).

ДО ХАРАКТЕРИСТИКИ ДОСВІДУ ПОСТКОМУНІСТИЧНИХ ДЕРЖАВ У СФЕРІ МЕДИЧНОГО ОБСЛУГОВУВАННЯ ПОЛІЦЕЙСЬКИХ

Зима І. Я.

*кандидат медичних наук, доктор наук з державного управління,
заслужений лікар України, доцент,
академік Міжнародної кадрової академії,
професор кафедри публічного адміністрування
Міжрегіональної Академії управління персоналом
м. Київ, Україна*

Смик А. С.

*аспірант
Харківського національного університету внутрішніх справ
м. Харків, Україна*

Питання медичного обслуговування поліцейських Вірменії недостатньо чітко врегульовані нормами спеціального закону.

Так, У Грузії під час проведення реформи поліції, окрім посилення контролю та відповідальності також суттєво підвищилась заробітна платня працівників правоохоронних органів. Було введено медичну страховку, страховку на випадок загибелі або каліцтва, премії, які можуть бути досить значними залежно від вислуги років, участі в розкритті конкретних злочинів [1, с. 585]. Відповідно до ст. 49 Закону Грузії «Про поліцію», яка присвячена соціальному захисту поліцейського, соціальний захист поліцейського забезпечує держава. Забезпечується обов'язкове державне страхування життя і здоров'я поліцейського. Шкода, заподіяна поліцейському під час виконання службових обов'язків, відшкодовується повністю за рахунок коштів державного бюджету Грузії в порядку, встановленому законодавством Грузії. Порядок і умови надання медичних послуг поліцейському

і члену (членам) його сім'ї визначає Міністр. У разі ушкодження здоров'я поліцейського при виконанні службових обов'язків, відповідно до ступеня ушкодження, індивідуальним адміністративно-правовим актом Міністра йому виплачується одноразова грошова допомога в таких розмірах: а) при важкому ушкодженні здоров'я – 7 000 (сім тисяч) ларі; б) при менш важкому ушкодженні здоров'я – 4 000 (чотири тисячі) ларі; в) при легкому пошкодженні здоров'я – 2 000 (дві тисячі) ларі. Ступінь ушкодження здоров'я поліцейського встановлюється в порядку, визначеному законом. У разі ушкодження здоров'я поліцейського при виконанні службових обов'язків, якщо вказане ушкодження позбавляє його можливості належним чином виконувати службові обов'язки, Міністерство забезпечує працевлаштування цього поліцейського на посаду в системі Міністерства, що відповідає його особистим і діловим якостям, освітою та станом здоров'я. Якщо ж Міністерство з об'єктивних причин не зможе забезпечити працевлаштування поліцейського, в період його перебування безробітним, але не більше одного року йому щомісячно виплачується компенсація в повному розмірі посадового окладу за останньою займаною посадою [2]. Таким чином, основними аспектами медичного обслуговування поліцейських у Грузії є: обов'язкове державне страхування життя і здоров'я поліцейського; обов'язок держави відшкодування шкоди, яка заподіяна поліцейському під час виконання службових обов'язків; чітко визначений розмір одноразової грошової допомоги у разі ушкодження здоров'я поліцейського при виконанні службових обов'язків (яка вочевидь виходить за межі покриття державою такої шкоди); обов'язок держави в особі Міністерства щодо працевлаштування поліцейського на посаду в системі Міністерства, якщо у разі пошкодження здоров'я поліцейського при виконанні службових обов'язків позбавляє його можливості належним чином виконувати службові обов'язки. Проте не є достатньо зрозумілим, чому в разі, коли Міністерство з об'єктивних причин не зможе забезпечити працевлаштування поліцейського, в період його перебування безробітним йому щомісячно виплачується компенсація в повному розмірі посадового окладу за останньою займаною посадою лише протягом не більше одного року. Також не розкрито причини, які є об'єктивними для того, щоб Міністерство не змогло виконати обов'язок з працевлаштування постраждалого поліцейського, можливо більш доцільно визначити ступінь ушкодження здоров'я такого поліцейського. Разом із цим названим законом не достатньо врегульоване питання медичного обслуговування поліцейських в разі хвороби чи іншого ушкодження здоров'я, яке не пов'язано з виконанням поліцейським своїх службових обов'язків.

Республіка Молдова також на рівні Закону визначає основні положення медичного обслуговування поліцейських. Відповідно до ст. 62 Закону Республіки Молдова «Про діяльність поліції та статус поліцейського» поліцейський користується правом на безкоштовне медичне обслуговування і лікування (амбулаторне та стаціонарне) в будь-якій медико-санітарній установі Міністерства внутрішніх справ. Якщо медична допомога не може бути забезпечена в медико-санітарних установах Міністерства внутрішніх справ, вона надається в іншій публічній медико-санітарній установі з вішкодуванням понесених витрат за рахунок коштів, передбачених в бюджеті медико-санітарних установ Міністерства внутрішніх справ, в порядку та згідно з умовами, встановленими наказом міністра внутрішніх справ. Поліцейські щорічно проходять профілактичний медичний огляд в медико-санітарних установах Міністерства внутрішніх справ. Лікування поліцейського за межами Республіки Молдова здійснюється при необхідності в порядку, встановленому Урядом. Поліцейські, які повністю або частково втратили працездатність у зв'язку з виконанням службових обов'язків, користуються правом на лікування, а при необхідності – на безкоштовне протезування в медико-санітарних установах. У випадках, коли захворювання або травма, що отримані поліцейським, пов'язані з порушенням ним законодавства або вживанням спиртних напоїв чи наркотичних речовин, лікування, за винятком невідкладної медичної допомоги, здійснюється за рахунок поліцейського. Поліцейські, які звільнилися зі служби з правом на пенсію, користуються правом на медичну допомогу відповідно до Закону про обов'язкове медичне страхування. Чоловік/дружина і неповнолітні діти поліцейського мають право на лікування в медико-санітарній установі Міністерства внутрішніх справ, якщо поліс обов'язкового медичного страхування зареєстрований в даній установі [3].

Підсумовуючи викладене, доцільно зосередити увагу на таких елементах медичного обслуговування поліцейських в Республіці Молдова, по-перше, чітко встановлено обов'язок відшкодування вартості медичного обслуговування у публічних закладах охорони здоров'я (вочевидь мова йде про державні та муніципальні заклади) за кошти передбачених в бюджеті медико-санітарних установ Міністерства внутрішніх справ. При цьому вочевидь лікування в приватних закладах охорони здоров'я відбувається за власні кошти поліцейського. По-друге, обслуговування поліцейських-пенсіонерів відбувається поза межами відомчих закладів охорони здоров'я МВС Республіки Молдова в загальному порядку, визначеному законодавством про обов'язкове медичне страхування. По-третє, встановлено право на безкоштовне лікування, а за необхідності – протезування тих поліцейських, які

повністю або частково втратили працездатність у зв'язку з виконанням службових обов'язків. По-четверте, визначено випадки, коли держава звільняється від необхідності нести витрати на лікування поліцейських, а саме в разі, коли захворювання або травма, отримані поліцейським, пов'язані з порушенням ним законодавства або вживанням спиртних напоїв чи наркотичних речовин, за винятком невідкладної медичної допомоги. По-п'яте, сім'я поліцейського (чоловік/дружина, неповнолітні діти) мають право на медичне обслуговування у відомчому закладі охорони здоров'я МВС Республіки Молдова в разі, якщо поліс обов'язкового медичного страхування зареєстрований у відповідному закладі.

Таким чином, позитивним, з точки зору можливого використання досвіду Грузії та Республіки Молдова з питань регулювання медичного обслуговування, є: запровадження обов'язкового державного страхування життя і здоров'я поліцейського; достатнього розміру одноразової грошової допомоги у разі ушкодження здоров'я поліцейського при виконанні службових обов'язків; досвіду обов'язкового працевлаштування поліцейського, здоров'я якого було пошкоджено при виконанні службових обов'язків, якщо вказане ушкодження позбавляє його можливості належним чином виконувати службові обов'язки; а також визначення того, що поліцейський не має права на безоплатне медичне забезпечення в закладах охорони здоров'я МВС, коли захворювання або травма, які отримані поліцейським, пов'язані з порушенням ним законодавства або вживанням спиртних напоїв чи наркотичних речовин.

Література:

1. Ільницький В. О. Європейський досвід правового регулювання адміністративно-процесуальної діяльності органів національної поліції. *Молодий вчений*. № 12(39). 2016. С. 581–587.
2. О полиции. Закон Грузии от 4 октября 2013 года. № 1444-Іс. URL: <https://matsne.gov.ge/ru/document/download/2047533/1/ru/pdf>
3. О деятельности полиции и статусе полицейского. Закон Республики Молдовы от 27.12.2012. № 320. Мониторул Официал № 42-47/145 от 01.03.2013. URL: <https://ofiterii.md/pravovaja-baza/socialnaja-zashhishhennost/zakon-o-dejatelnosti-policii-i-status/>